

Reviderad juni 2015

Motivational Interviewing Treatment Integrity (MITI)
Kodningsmanual 4.2.1.
(MITI 4.1.)

T.B. Moyers¹, J.K. Manuel² & D. Ernst³
University of New Mexico

¹ Center on Alcoholism, Substance Abuse and Addictions (CASAA)

² Department of Veterans Affairs

³ Denise Ernst Training & Consultation

Översättning Carl Åke Farbring, Lisa Forsberg, Lars Forsberg

Rekommenderad referens:

Moyers, T. B., Manuel, J.K., & Ernst, D. (2014) *Motivational Treatment Integrity Coding Manual 4.2.1. Opublicerad manual.*

Vi tackar följande personer för redaktionellt arbete med manualen:

Lisa Hagen Glynn

Christiana Fortini

Utkast: Vänligen citera eller kopiera inte utan författarnas tillstånd

Reviderad december 2014

Revideringar i 4.1.

Ändring av text i Övertala med Tillstånd för att klargöra längd och omfattning av tillstånd

Rättning av formateringsfel

Revidering av exempel

Revideringar i 4.2

A. Bibehållandet

En ytterligare mening angående Dämpa bibehållandet har lagts till om att rådgivaren kan skattas högt på skalan även när inget bibehållandet finns under sessionen. Denna punkt har också lagts till under FAQ # 6.

Tillägg under FAQ att utveckla hur användning av bibehållandet kan bygga upp skattning av Empati och hur det kan reflekteras i skattningen av Dämpa bibehållandet (FAQ #7)

Tillägg under FAQ att utveckla hur Dämpning av bibehållandet borde skattas i beslutsbalansövningar (FAQ #8)

B. Förändringstal

En ytterligare mening angående Främja förändringstal har lagts till om att rådgivaren inte ska bestraffas om klienter inte erbjuder förändringstal trots deras ansträngningar.

C. Söka samarbete

En ytterligare mening har lagts till som indikerar att koden Söka samarbete inte ska sättas om rådgivaren frågar om klienten begriper vad som menas med något av deras yttrande (FAQ #9).

Utkast: Vänligen citera eller kopiera inte

A. INTRODUKTION TILL MITI

Syfte med MITI

Hur bra eller dåligt tillämpar en rådgivare motiverande samtal (motivational interviewing; MI)? MITI är ett beteendebaserat kodningssystem som ger ett svar på denna fråga. MITI ger också återkoppling som kan användas för att öka kliniska färdigheter i användningen av MI. MITI är avsett att användas som:

1. Ett mått på behandlingsintegritet i kliniska provningar av MI.
2. Ett verktyg för att ge strukturerad, formell återkoppling till rådgivare med avseende hur deras MI-tillämpning kan förbättras i sammanhang som inte handlar om forskning.
3. En del av selektionskriterier för rådgivare för tränings- eller anställningssyften (för mer information om detta, se avsnittet Vanliga frågor i Appendix B, vilket är under arbete).

MITI utvärderar delprocesser i motiverande samtal, inklusive att engagera, att fokusera, att framkalla och att planera. Samtal vilka saknar ett specifikt förändringsmål kan lämpa sig dåligt för att utvärderas med hjälp av MITI (se Bestämna förändringsmål; sektion C), även om vissa delar av MITI kan användas för att utvärdera och ge återkoppling på färdigheter ifråga om att skapa engagemang även i samtal som saknar förändringsmål.

B. DELAR I MITI

MITI består av två komponenter: övergripande skattningar och beteendefrekvensräkningar.

De övergripande skattningarna görs genom att kodaren anger ett siffervärde på en femgradig skala vilket representerar interaktionen i sin helhet. De övergripande skattningarna är avsedda att fånga bedömarens helhetsintryck av samtalet med avseende på dimensionen ifråga. Fyra övergripande dimensioner skattas: Främja förändringstal, Dämpa bibehållandet, Partnerskap och Empati. Det innebär att varje MITI-kodning innehåller fyra övergripande skattningar.

Beteendefrekvensräkningar görs genom att kodaren räknar antalet tillfällen som specifika behandlarbeteende förekommer. Beteendefrekvensräkningarna görs från början av det avsnitt av samtalet som bedöms och till dess att det tar slut. Kodaren behöver inte göra någon övergripande kvalitetsbedömning, på det sätt som görs i de övergripande skattningarna, utan bara räkna varje tillfälle där ett beteende förekommer.

Vanligen görs både övergripande skattningar och beteendefrekvensräkningar under en och samma genomlysning av det ljudinspelade samtalet. Ett slumpmässigt valt avsnitt på 20 minuter rekommenderas för kodning. Kortare eller längre avsnitt kan användas, men man bör i sådana fall vara försiktig med att göra och tolka de övergripande skattningarna. Stor försiktighet måste iaktas för att säkerställa att urvalet av avsnitt för kodning verkligen är

slumpmässigt, särskilt i kliniska studier, så att riktiga slutsatser kan dras om integriteten i MI-utförandet.

Lyssnandet kan vid behov stoppas, men överdrivet stoppande och startande under kodning (till skillnad från när samtal används i utbildningssyfte) kan inverka negativt på kodarens förmåga att skaffa sig det helhetsintryck som erfordras för de övergripande skattningarna. Kodare kan därför bestämma sig för att lyssna igenom samtalet två gånger till dess att de är tillräckligt skickliga i att använda kodningssystemet. Om så sker bör den första genomlyssningen användas för att göra de övergripande skattningarna och den andra för att göra beteendefrekvensräkningarna.

C. ATT BESTÄMMA ETT FÖRÄNDRINGSMÅL

Ett viktigt kännetecken för MITI är fokus på ett specifikt förändringsmål och bibehållandet av en specifik riktning med avseende på det målet under samtalet. Förändringsmål, vilka ibland kallas målbeteenden, ska vara mycket specifika och formulerade i beteendetermer (till exempel att dra ned på alkoholkonsumtion, att hålla kontroll på blodsockret, att gå in i ett behandlingsprogram). *Kodare måste informeras om vilket förändringsmål som gäller för samtalet innan de börjar koda.* Förändringsmålet bör noteras på kodningsblanketten av kodaren innan kodningen påbörjas. Det ger kodare möjlighet att göra en riktig bedömning av huruvida rådgivaren styr samtalet i riktning mot förändringsmålet och framkallar klientyttranden som rör det.

D. ÖVERGRIPANDE SKATTNINGAR

Avsikten med övergripande skattningar är att de ska fånga bedömarens helhetsintryck av hur bra eller dåligt rådgivarens beteende överensstämmer med beskrivningen av den dimension som bedöms. Även om detta skulle kunna bedömas genom att man samtidigt bedömer många mindre delmoment, är bedömarens helhetsbedömning av yttersta vikt. De övergripande skattningarna ska spegla en holistiska bedömning av rådgivarens praktik, något som inte nödvändigtvis kan delas upp i individuella delar.

Övergripande skattningar görs på en 5-steps Likertskala där den lägsta punkten är ”1” och den högsta punkten ”5”. Kodaren använder ”3” som utgångspunkt och rör sig därifrån uppåt eller nedåt på skalan efter vad som visats i samtalet. En skattning på ”3” kan också spegla en blandning av bra och dåligt rådgivarbeteende. En skattning på ”5” ges i allmänhet inte när det finns tydliga exempel på dåligt utförande i samtalsavsnittet.

Främja förändringstal	
Låg	Hög

1	2	3	4	5
Rådgivaren fäster ingen tydlig uppmärksamhet mot eller visar någon preferens för klienttal som förespråkar förändring	Rådgivaren uppmärksammar bara sporadiskt förändringsinriktat tal och missar ofta tillfällen att uppmuntra förändringstal	Rådgivaren uppmärksammar ofta förändringsinriktat klienttal, men missar några tillfällen att uppmuntra förändringstal	Rådgivaren uppmärksammar konsekvent förändringsinriktat klienttal och anstränger sig för att uppmuntra det	Rådgivaren uppvisar tydliga och konsekventa ansträngningar för att öka djup och styrka, eller drivkraften framåt, i klientens förändringstal

Denna skala avser mäta i vilken utsträckning rådgivaren aktivt uppmuntrar klientens eget tal i riktning mot förändring och tilltro till att kunna genomföra förändring. För högre skattningar måste samtalets förändringsmål vara tydligt och samtalet måste till större delen fokusera på förändring, med rådgivaren aktivt fokuserad på att uppmuntra förändringstal när möjligheter att göra det uppkommer. Låga skattningar ges när rådgivaren är ouppmärksam på klientens förändringstal, antingen genom att inte lägga märke till och följa upp det, eller genom att prioritera andra aspekter av interaktionen (som att utforska klientens historia, göra kartläggningar, eller genom icke-styrande lyssnande). Samtal vilka skattas lågt på Främja förändringstalskalan kan ändå vara empatiska och kliniskt lämpliga. Man bör vara försiktig så att inte rådgivare bestraffas för att klienter inte uttrycker förändringstal eller inte svarar på ansträngningar att locka fram det.

Språkliga förankringar

1. Rådgivaren visar ingen tydlig uppmärksamhet eller preferens för klienttal som förespråkar förändring.

Exempel:

- Frågar bara om hur problemet uppstått
- Strukturerar samtalet så att fokus enbart inriktas på de problem klienten upplever
- Visar inget intresse för eller omsorg om klientens värderingar, styrkor, förhoppningar eller tidigare framgångar
- Ger utbildning som enda inslag i interaktionen med klienten
- Tillhandahåller skäl för förändring snarare än att framkalla dem från klienten
- Nonchalerar förändringstal när klienten tillhandahåller det

2. Rådgivaren uppmärksammar bara sporadiskt klienttal som är inriktat på förändring, och missar ofta tillfällen att uppmuntra förändringstal.

Exempel:

- Riktat ytlig uppmärksamhet mot klientens tal som rör förändringsmålet
- Missar att fråga om möjliga fördelar med förändring

- Visar brist på nyfikenhet eller minimalt intresse för klientens värderingar, styrkor och tidigare framgångar

3. Rådgivaren uppmärksammar ofta förändringsinriktat klienttal men missar några tillfällen att uppmuntra förändringstal.

Exempel:

- Missar tillfällen att uppmuntra klienttal som förespråkar förändring
- Kan ägna lika mycket tid och uppmärksamhet åt bibehållandet som förändringstal, till exempel genom att använda beslutsbalans efter det att klienten börjat röra sig mot förändring.

4. Rådgivaren uppmärksammar konsekvent förändringsinriktat klienttal och anstränger sig för att uppmuntra det.

Exempel:

- Bekräftar oftast klientens skäl för förändring och utforskar dem när de tas upp av klienten
- Svarar ofta på förändringstal med reflektioner som inte uppmuntrar klienten till djupare utforskande
- Ger uttryck för nyfikenhet när klienten tillhandahåller förändringstal
- Kan utforska klientens värderingar, styrkor, förhoppningar och tidigare framgångar i relation till förändringsmålet

5. Rådgivaren uppvisar *tydliga och konsekventa* ansträngningar för att öka djup och styrka, eller drivkraften framåt hos klientens förändringstal.

Exempel:

- Formar under en serie meningsutbyten klientens tal så att det inriktas mot förändring
- Använder strukturerade terapeutiska uppgifter för att framkalla och förstärka förändringstal
- Missar vanligtvis inte några tillfällen till djupare utforskning när klienten tillhandahåller förändringstal
- Arbetar strategiskt för att framkalla förändringstal och svarar konsekvent på förändringstal när det tillhandahålls
- Missar sällan tillfällen att skapa en rörelse framåt i klientens förändringstal

Dämpa bibehållandetal				
Låg		Hög		
1	2	3	4	5
Rådgivaren svarar konsekvent på klientens yttranden på ett sätt som främjar frekvensen eller djupet i argument för att bibehålla status quo	Rådgivaren väljer generellt sett att utforska, fokusera på och svara på klienttal som förespråkar status quo	Rådgivaren fäster större uppmärksamhet vid klienttal som förespråkar status quo men flyttar vid några tillfällen fokus bort från status quo	Rådgivaren undviker vanligen att ge tonvikt åt klienttal som förespråkar status quo	Rådgivaren uppvisar tydliga och konsekventa ansträngningar för att minska djupet, styrkan eller drivkraften hos klienttal som förespråkar status quo

Denna skala avser mäta i vilken utsträckning rådgivaren undviker att fokusera på skäl som talar mot förändring eller att för att bibehålla status quo. För en hög skattning bör rådgivare undvika att dröja sig kvar i diskussioner som rör svårigheter eller det som är icke önskvärt med förändring. Även om terapeuter ibland väljer att fästa uppmärksamhet vid bibehållandetal för att skapa allians bör de i allmänhet bara ägna detta så mycket tid som är nödvändigt för att samtalet ska kunna föras in på områden som är mer lämpliga för att bygga

motivation. Höga skattningar kan även nås *i frånvaro av* bibehållandetal under ett samtal om rådgivaren inte samtalar så att sådant tal framkallas. Låga skattningar ges när rådgivare fäster stor uppmärksamhet vid hinder för förändring, även om tekniker som är förenliga med MI (till exempel genom att ställa öppna frågor, göra reflektioner, bekräftelser och andra med MI-förenliga tekniker) används för att framkalla och reflektera på bibehållandetal.

1. Rådgivaren bemöter konsekvent klientens yttranden på ett sätt som främjar frekvensen eller djupet i argumenten för att bibehålla status quo.

Exempel:

- Efterfrågar uttryckligen argument mot förändring, efterfrågar svårigheter
- Utvecklar aktivt bibehållandetal när det förekommer, genom att ställa frågor, reflektera eller bekräfta
- Prioriterar att uppmärksamma och förstärka bibehållandetal när det förekommer samtidigt som förändringstal
- Visar genomgående nyfikenhet och fokus på skäl för att inte genomföra förändring

2. Rådgivaren väljer generellt sett att utforska, fokusera på och svara på klienttal som förespråkar status quo.

Exempel:

- Fördjupar ofta diskussioner om hinder för eller svårigheter med förändring när klienten nämner dem
- Frågar om hinder för förändring vid mer än ett tillfälle under samtalet, även om klienten inte själv tar upp saken
- Reflekterar ofta på fördelar med status quo

3. Rådgivaren fäster större uppmärksamhet vid klienttal som förespråkar status quo, men flyttar vid några tillfällen fokus bort från status quo.

Exempel:

- Missar några tillfällen att flytta fokus bort från bibehållandetal
- Riktat uppmärksamhet mot fördelar med status quo även när klienten talar om förändring

4. Rådgivaren undviker generellt sett att lägga tyngdpunkt vid klientens tal som förespråkar status quo.

Exempel:

- Efterfrågar inte uttryckligen skäl för att inte genomföra förändring
- Fäster minimal uppmärksamhet vid bibehållandetal när det förekommer
- Söker inte utveckla bibehållandetal
- Visar brist på nyfikenhet och fokus på klientens skäl för att vidmakthålla status quo

- Dröjer sig inte kvar i samtal om hinder för förändring

5. Rådgivaren uppvisar *tydliga och konsekventa* ansträngningar för att minska djupet, styrkan, eller drivkraften hos klienttal som förespråkar status quo.

Exempel:

- använder strukturerade terapeutiska uppgifter för att flytta fokus bort från bibehållandetal mot förändringsmålet
- använder dubbelsidiga reflektioner (som slutar med reflektion på förändringstal) för att driva samtalet bort från bibehållandetal

Partnerskap				
Låg			Hög	
1	2	3	4	5
Rådgivaren intar aktivt en expertroll under merparten av interaktionen med klienten. Samarbete eller partnerskap saknas	Rådgivaren tillvaratar samarbetsmöjligheter endast på ett ytligt plan	Rådgivaren inkorporerar klientens bidrag men gör det på ett halvdant eller sporadiskt sätt	Rådgivaren främjar samarbete och maktdelning på ett sätt som gör att klientens bidrag inverkar på samtalet på sätt som de annars inte skulle ha gjort	Rådgivaren främjar och uppmuntrar maktdelning i samtalet på sådant sätt att klientens bidrag på ett påtagligt sätt påverkar samtalets karaktär

Denna skala avser mäta i vilken utsträckning rådgivaren förmedlar förståelse för att expertis och kunskap om förändring till största delen finns hos klienten. Rådgivare med höga poäng på skalan uppträder som om samtalet äger rum mellan två jämlika parter som båda har kunskap som skulle kunna komma till användning för att underlätta den förändring som övervägs. Rådgivare med låga poäng på skalan tar på sig rollen som expert under större delen av samtalet och har högt inflytande på samtalets natur.

Språkliga förankringar

1. Rådgivaren intar aktivt en expertroll under merparten av interaktionen med klienten. Samarbete eller partnerskap saknas.

Exempel:

- Intar uttryckligen rollen som expert genom att definiera problemet, föreskriva mål, eller lägga fram en handlingsplan
- Tvingar aktivt fram en specifik agenda under större delen av samtalet med klienten
- Förnekar eller förminskar klientens idéer
- Dominerar samtalet
- Argumenterar när klienten föreslår ett alternativt tillvägagångssätt
- Uppvisar ofta rättningsreflexen

2. Rådgivaren tillvaratar samarbetsmöjligheter endast på ett ytligt plan.

Exempel:

- Har svårt att lämna expertrollen
- Efterfrågar minimalt eller ytligt bidrag från klienten
- Offrar ofta möjligheter till gemensam problemlösning till förmån för att förmedla kunskap och expertis
- Besvarar minimalt eller ytligt klientens förslag på punkter att tala om, kunskap, idéer eller bekymmer
- Kan vid tillfällen rätta klienten eller motbevisa vad klienten sagt

3. Rådgivaren inkorporerar klientens bidrag, men gör det på ett halvdant eller sporadiskt sätt.

Exempel:

- Kan dra nytta av tillfällen till samarbete men strukturerar inte samtalet för att inbjuda till detta
- Missar några tillfällen till samarbete när klienten tar initiativ till detta
- Rättningsreflexen är sällsynt
- Offrar vissa möjligheter till gemensam problemlösning till förmån för att förmedla kunskap eller råd
- Verkar befinna sig i något av ett dödläge med klienten; brottas inte, men dansar inte heller

4. Rådgivaren främjar samarbete och maktindelning i samtalet på ett sätt som gör att klientens bidrag inverkar på samtalet på sätt som de annars inte skulle ha gjort.

Exempel:

- Strukturerar i någon mån samtalet för att säkra klientens bidrag
- Söker komma överens med klienten om problemformulering, utformning av agenda och målformulering
- Efterfrågar klientens synpunkter på ett sätt som inte bara är rutinmässigt
- Involverar klienten i problemlösning och brainstorming
- Försöker inte undervisa eller styra om klienten motsätter sig med bibehållandetal
- Insisterar inte på att beslut fattas om klienten inte är redo

5. Rådgivaren främjar och uppmuntrar maktindelning i samtalet på sådant sätt att klientens bidrag på ett påtagligt sätt påverkar samtalets karaktär.

Exempel:

- Förhandlar fram agenda och målsättning för samtalet på ett genuint sätt
- Visar nyfikenhet inför klientens idéer genom att fråga och lyssna
- Underlättar klientens utvärdering av olika möjligheter och planering
- Identifierar uttryckligen klienten som expert och beslutsfattare
- Tyglar viljan att ge råd och förmedla expertis utifrån klientens bidrag
- Prioriterar samtal om klientens styrkor och resurser snarare än att leta efter brister

Empati				
Låg		Hög		
1	2	3	4	5
Rådgivaren ger klientens perspektiv liten eller ingen uppmärksamhet	Rådgivaren gör sporadiska försök att utforska klientens perspektiv. Rådgivarens förståelse kan vara felaktig eller skilja sig från vad klienten verkligen menade	Rådgivaren försöker aktivt förstå klientens perspektiv med begränsad framgång	Rådgivaren gör aktiva och upprepade försök att förstå klientens utgångspunkt. Demonstrerar korrekt förståelse för klientens världsbild, vilken dock mestadels är begränsad till det som uttryckts explicit	Rådgivaren demonstrerar en djup förståelse för klientens utgångspunkt, vilken inte begränsas till det som uttryckligen sagts utan också omfattar det klienten menar men ännu inte har uttalat

Denna skala mäter i vilken utsträckning rådgivaren förstår och försöker sätta sig in i klientens perspektiv och upplevelser (d.v.s. hur mycket rådgivaren försöker att leva sig in i vad klienten känner och tänker). Empati ska inte förväxlas med sympati, värme, acceptans, äkthet, stöd eller att göra sig till talesman för klienten; dessa är helt skilda från Empatiskalan. Reflektivt lyssnande är en viktig del av Empati, men avsikten är att den här övergripande skattningen ska fånga *alla försök* som rådgivaren gör för att förstå klientens perspektiv och förmedla den förståelsen till klienten.

Rådgivare som får höga skattningar på Empatiskalan visar förståelse för klientens världsbild på en mängd olika sätt, inklusive komplexa reflektioner som förefaller föregripa vad klienten menar men ännu inte har sagt, insiktsfulla frågor baserade på tidigare lyssnande och riktig förståelse för det känslomässiga tillstånd klienten befinner sig i. Rådgivare som ges låga Empatiskattningar förefaller inte vara intresserade av klientens världsbild.

Språkliga förankringar

1. Rådgivaren ger klientens perspektiv liten eller ingen uppmärksamhet.

Exempel:

- Ställer bara informationssökande frågor
- Sonderar efter information av faktakaraktär utan att göra försök att förstå klientens perspektiv

2. Rådgivaren gör sporadiska försök att utforska klientens perspektiv. Rådgivarens förståelse kan vara felaktig eller skilja sig från vad klienten verkligen menade.

Exempel:

- Gör reflektioner, men misstolkar ofta vad klienten sagt
- Gör ytliga försök att förstå klienten

3. Rådgivaren försöker aktivt förstå klientens perspektiv, med begränsad framgång

Exempel:

- Kan göra några träffsäkra reflektioner men kan missa klientens poäng
- Gör försök att få grepp om vad klientens menar under samtalet

4. Rådgivaren gör aktiva och upprepade försök att förstå klientens utgångspunkt. Demonstrerar korrekt förståelse för klientens världsbild, vilken dock mestadels är begränsad till det som uttryckts explicit.

Exempel:

- Förmedlar intresse för klientens perspektiv eller situation
- Gör träffsäkra reflektioner rörande vad *klienten redan har sagt*
- Kommunikerar effektivt en förståelse för klientens utgångspunkt
- Uttrycker att klientens bekymmer eller upplevelser är normala och liknar dem som andra har

5. Rådgivaren demonstrerar djup förståelse för klientens utgångspunkt, vilken inte begränsas till det som uttryckligen sagts utan också omfattar det klienten menar men ännu inte har uttalat.

Exempel:

- Kommunikerar effektivt en förståelse för klienten som sträcker sig *bortom* vad klienten sagt i samtalet
- Visar stort intresse för klientens perspektiv eller situation
- Försöker att sätta sig in i klientens situation
- Uppmuntrar ofta klienten till att utveckla sitt resonemang utöver vad som är nödvändigt för att kunna följa med i berättelsen
- Gör många träffsäkra reflektioner

E. BETEENDEFREKVENSRÄKNING

Beteendefrekvensräkningar syftar till att fånga specifika beteenden utan hänsyn till hur de passar in i helhetsintrycket av rådgivarens tillämpning av MI. Till skillnad från övergripande skattningar bestäms beteendefrekvensräkningen utifrån kategorisering och beslutsregler, snarare än försök att fånga ett helhetsintryck av samtalet. Kodare bör i största möjliga mån undvika att dra slutsatser när de bestämmer hur ett beteende ska kategoriseras.

E.1. Uppdelning av behandlaryttranden. Samtalsessionen som ska kodas kan delas upp i talflöden, vilka definieras som samtalsavsnitt där rådgivaren talar utan att bli avbruten. Ett talflöde börjar när rådgivaren börjar prata och avslutas genom att klienten yttrar något (annat än någon samtalsunderlättande kommentar som ”ja”, ”precis”, ”bra” etc.). Det kan jämföras med att turas om att tala i en konversation.

E.1.a. Uppdelningsregler. Rådgivartalflöden består av ett enstaka yttrande eller flera yttranden. Ett yttrande definieras som en fullständig tanke eller tankeenhet (Gottman, Markman, & Notarius, 1977; Weiss, Hops, & Patterson, 1973). Beteendekoder tilldelas behandlaryttranden, men alla behandlaryttranden ges inte en beteendekod (se avsnittet F. Uttalanden som inte kodas i MITI nedan).

Ett yttrande kan endast tilldelas en beteendekod, och varje talflöde kan endast innehålla en av varje kod. Till exempel: ”Du är bekymrad över ditt drickande” är ett yttrande som tilldelas en kod. ”Du är bekymrad över ditt drickande; har det varit ett problem förut?” delas däremot upp i två yttranden vilka ges varsin separat beteendekod. Om rådgivaren under ett relativt långt svar reflekterar, konfronterar, ger information och sedan ställer en fråga, kan var och en av dessa yttranden därför få en enskild beteendekod. På samma sätt kan en rådgivare som både Betonar Autonomi och Bekräftar i samma talflöde få två separata beteendekoder. (Notera att uppdelningsregeln för Förenligt med MI och Oförenligt med MI skiljer sig från tidigare versioner av MITI.)

Reflektioner behandlas på annat sätt. Bara en reflektionskod ges per talflöde, oberoende av sammansättningen av enkla och komplexa reflektioner i det talflödet. Om någon av reflektionerna är komplex ska koden Komplexa Reflektion användas. Om så inte är fallet ska koden Enkel Reflektion användas. Om en rådgivare till exempel gör en enkel reflektion, ställer en sluten fråga och sedan gör en komplex reflektion ska talflödet ges två koder: Komplex Reflektion och Fråga.

När det gäller frågor, slutligen, kodas bara en sådan per talflöde i MITI 4.2.1. Om flera frågor ställs inom samma talflöde ska bara en Fråga-kod ges.

Det högsta antalet möjliga koder per talflöde är åtta. Bara en av följande koder kan ges per talflöde:

Ge Information (GI)
Övertala (Övertala (Ö) eller Övertala med tillstånd (ÖT))
Fråga (F)
Reflektion Enkel (ER) eller Komplex (KR)
Bekräfta (B)
Söka Samarbete (SS)
Betona Autonomi (BA)
Konfrontera (K)

BESLUTSREGEL: Om kodaren är osäker på huruvida yttranden ska delas upp eller inte, ska utgångspunkten vara att göra *färre uppdelningar*.

E.2. Exempel på uppdelning:

E.2.a. Beakta följande behandlaryttrande:

Okej, låt mig fråga dig så här: eftersom du var tvungen att komma hit och eftersom du upplever det som att alla hackar på dig som kråkor – det finns massor av kråkor som flyger runt här och hackar på dig om det här med ditt drickande – vad skulle du vilja göra med den tid du tillbringar här? Vad skulle vara till hjälp för dig?

Det här yttrandet delas upp på följande sätt:

Yttrande ett: Okej, låt mig fråga dig så här: eftersom du var tvungen att komma hit och eftersom du upplever det som att alla hackar på dig som kråkor – det finns massor av kråkor som flyger runt här och hackar på dig om det här med ditt drickande – (Komplex Reflektion)

Yttrande två: vad skulle du vilja göra med den tid du är här? Vad skulle vara till hjälp för dig? (Söka Samarbete)

E.2.b. Hur blir det med följande behandlaryttrande?

Det du säger är absolut sant; att det är helt upp till dig. Ingen gör det valet åt dig. Även om din fru ville bestämma åt dig, eller din arbetsgivare ville bestämma åt dig, eller jag ville bestämma åt dig, så kan ingen annan göra det. Det är verkligen helt och hållet ditt eget val – hur du lever ditt liv, hur du gör med drogerna, vart du är på väg med ditt liv – så det är ditt val. Och det jag hör dig fundera över är det här: ”Vad vill jag? Är det dags för mig att göra en förändring? Är det här drogtestet en tankeställare?”

Vi delat upp det så här:

Yttrande ett: Det du säger är absolut sant; att det är helt upp till dig. Ingen gör det valet åt dig. Även om din fru ville bestämma åt dig, eller din arbetsgivare ville bestämma åt dig, eller jag ville bestämma åt dig, så kan ingen annan göra det. Det är verkligen helt och hållet ditt eget val – hur du lever ditt liv, hur du gör med drogerna, vart du är på väg med ditt liv – så det är ditt val. (Betona Autonomi)

Yttrande två: Och det jag hör dig fundera över är det här: ”Vad vill jag? Är det dags för mig att göra en förändring? Är det här drogtestet en tankeställare?” (Komplex Reflektion)

E.2.c. Hur blir det med följande behandlaryttrande?

För att besvara din fråga, så är rekommendationen att man äter åtminstone 5 portioner frukt och grönsaker om dagen. Det är naturligtvis bara du som kan bestämma vad som fungerar för dig i det här avseendet. Hur många fler per dag skulle det bli? Skulle du kunna klara av det här, menar jag?

Vi har delat upp det så här:

Yttrande ett: För att besvara din fråga, så är rekommendationen att man äter åtminstone fem portioner frukt och grönsaker om dagen. (Ge Information)

Yttrande två: Det är naturligtvis bara du som kan bestämma vad som fungerar för dig i det här avseendet. (Betona Autonomi)

Yttrande tre: Hur många fler per dag skulle det bli? Skulle du kunna klara av det här, menar jag? (Fråga)

E.2.d. Hur blir det med följande behandlaryttrande?

Du verkar helt slutkörd. Det var jag också när jag brottades med samma problem. Du vill hitta en lösning och du arbetar verkligen hårt på det!

Vi har delat upp det så här:

Yttrande ett: Du verkar helt slutkörd. (Reflektion, kan vara Enkel eller Komplex)

Yttrande två: Det var jag också när jag brottades med samma problem. (Självtlämnande, kudas ej)

Yttrande tre: Du vill hitta en lösning och du arbetar verkligen hårt på det! (Bekräfta)

E.3. När man ska dela upp yttranden. Klientyttranden som ”ja” eller ”okej”, vilka inte avbryter rådgivarens talföljd betraktas som samtalsunderlättande yttranden och ska inte avbryta rådgivarens talföljd när man kodar. Däremot kan talföljden delas upp om klientens samtalsunderlättande yttrande utgör ett svar på en direkt fråga eller en reflektion från rådgivarens sida. Kom ihåg att utgångspunkten är att välja alternativ med färre uppdelningar.

Till exempel, om rådgivaren säger:

Låt mig se om jag har fattat det här rätt. Du är inte så glad över att vara här idag men du är beredd att överväga att göra några förändringar. Du inser att ditt drickande har förorsakat dig en del problem och du tänker att det kan vara dags att göra en förändring.

Om klienten svarar ”ja” vid upprepade tillfällen under föregående yttrande som ett sätt att bekräfta rådgivaren ska yttrandet inte delas upp vid dessa klientyttranden. Jämför detta med det här behandlaryttrandet:

Du är verkligen bekymrad över ditt drickande och beredd att göra några förändringar. Tycker du det är dags att prata om behandling?

Om klienten svarar ”ja” här för att instämma i att tiden är mogen för behandling avbryter klientens yttrande behandlaryttrandet och ett nytt talflöde börjar därför i och med nästa behandlaryttrande.

När man försöker att följa med i snabba meningsutbyten mellan rådgivare och klient, vilka innehåller flera exempel på samtalsunderlättande yttranden, bör kodare komma ihåg att beslutsregeln är att hellre gör färre än fler uppdelningar.

E.4. Beteendekoder

E.4.a. Ge information

Den här kategorin används när rådgivaren ger information, utbildar, ger återkoppling eller uttrycker en professionell åsikt utan att övertala, ge råd eller varna. Generellt sett är tonen neutral och det språkbruk som används för att förmedla allmän information implicerar inte att denna är särskilt relevant för klienten eller att klienten måste agera utifrån den. Det finns inga underkategorier för Ge information.

Exempel:

Enligt min professionella erfarenhet är hjärtrehabiliteringen det bästa för de flesta människor i din situation.

Enligt riktlinjerna ska kvinnor inte dricka mer än sju drinkar i veckan.

E.4.a.1. *Strukturyttranden ska inte koda som Ge information.* Strukturyttranden omfattar yttranden som talar om vad som ska hända under samtalet, instruktioner för en övning som ska göras under samtalet, tidsbestämning för nästa möte, eller diskussion som rör antal eller val av tidpunkt för samtal som ingår i en forskningsstudie.

Exempel på strukturyttranden:

Jag skulle vilja att du tar en titt på den här listan med styrkor och välja ut två eller tre som du tycker passar in på dig.

Nu ska vi kanske ta en titt på din behandlingsplan och se vad som behöver ändras.

Vi har bara två möten till efter det här så vi borde planera för det.

E.4.a.2. *Att skilja Ge information från andra beteendekoder*

Ge information ska inte förväxlas med Övertala, Konfrontera eller Övertala med tillstånd.

Enligt min professionella erfarenhet är hjärtrehabiliteringen det bästa för dig. (Övertala)

Enligt min professionella erfarenhet är hjärtrehabiliteringen det bästa för dig. Vad tror du om den möjligheten? (Övertala med tillstånd; Söker samarbete)

Under kartläggningen uppgav du att du vanligen dricker omkring 18 standarddrinkar i veckan. Det överskrider med råge socialt drickande. (Konfrontera)

Enligt den här tabellen äter du bara två frukter om dagen, fast du sa att du äter fem. Det kan vara lätt att lura sig själv. (Konfrontera)

Det fungerade för mig och det kommer att fungera för dig om du ger det en chans. Vi måste hitta det rätta AA-mötet för dig. Du hittade bara inte ett som var tillräckligt bra. (Övertala)

Jag skulle rekommendera att du alltid bär cykelhjälm. Det skyddar dig verkligen i händelse av en olycka. (Övertala)

Idag ska vi prata om några saker som har fungerat för andra. (Kodas inte – strukturyttrande)

Det är ditt val, men enligt min åsikt skulle det vara bra för dig om du fortsatte i behandling. (Betona autonomi; Övertala med tillstånd)

Att fortsätta att dricka så här mycket kan verkligen skada din lever. (Övertala)

E.4.b. Övertala

Rådgivaren gör uppenbara försök att förändra klientens åsikter, attityder eller beteende genom att använda sig av verktyg som logik, övertygande argument, självutlämnande eller fakta (och användningen av dessa verktyg kopplas uttryckligen till ett tydligt budskap om förändring). Kodan Övertala används också om rådgivaren ger vinklad information, råd, förslag, tips, åsikter eller lösningar på problem *utan* att detta åtföljs av ett yttrande som uttryckligen betonar klientens valmöjlighet ifråga om att ta emot rekommendationen eller att sammanhanget är sådant att det tydligt framgår.

Observera att om rådgivaren ger information på ett neutralt sätt utan ett uttryckligt fokus på att påverka eller övertyga klienten ska Ge information användas som kod.

Beslutsregel: Om kodaren inte kan bestämma om det är Övertala eller Ge information så ska yttrandet kodas som Ge information. Avsikten med den här beslutsregeln är att sätta ribban högt för koden Övertala.

Du kan inte få i dig fem frukter och grönsaker varje dag om du inte lägger till lite frukt i din frukost. (Övertala)

Jag var lite överviktig förut men jag bestämde mig för att ta mitt liv i egna händer. Du skulle ha det bättre om du gjorde samma sak. (Övertala)

Du vet bara inte hur bra ditt liv skulle kunna vara om du slutade dricka helt och hållet. (Övertala)

Din egen pappa drack för mycket så det är väldigt sannolikt att du också gör det. (Övertala)

Vi vet att söner till alkoholister löper ökad risk att själva få problem med drickandet. (Ge information)

Jag har lite information om risken för dig att få problem med drickandet och jag undrar om jag får dela med mig av den till dig. (Söka samarbete)

Allt det här sammantaget tyder på att du kommer att få stora problem att sköta dina blodsockernivåer om du inte tar hjälp av mediciner. Jag skulle inte säga det här till dig

om jag inte trodde att det var det bästa för dig. Mitt jobb är att hjälpa dig att må bättre och jag tar väldigt allvarligt på det. (Övertala)

Om du använder kondom varje gång du har sex behöver du aldrig oroa dig över om du har ådragit dig någon sexuellt överförd infektion. Skulle inte det vara bra? (Övertala)

Förut trodde vi att det inte var bra för barn att bli lämnade på dagis, men nu visar forskningen att det faktiskt hjälper dem att utveckla bättre sociala färdigheter jämfört med barn som aldrig går på dagis. (Ge information)

Med allt som pågår i ditt liv just nu hur skulle det kunna skada om du lämnade barnen på dagis några dagar i veckan? (Övertala)

E.4.c. Övertala med tillstånd

Övertala med tillstånd används när rådgivaren inkluderar en betoning på samarbete eller autonomistöd i övertalandet. Tillstånd kan finnas när

1. Klienten direkt ber om rådgivarens åsikt beträffande vad som ska göras eller hur han eller hon kan fortskrida.
2. Rådgivaren ber uttryckligen klienten om tillstånd att få ge råd, komma med förslag, uttrycka en åsikt, ge återkoppling, ge uttryck för farhågor, ge rekommendationer eller diskutera ett särskilt ämne.
3. Rådgivaren använder sig av ett språkbruk som betonar klientens autonomi i anslutning till att råd ges, vilket tydliggör att klienten kan välja att bortse från, ignorera eller själv göra en värdering av rådet.

Rådgivaren kan söka tillstånd i en mer allmän bemärkelse (Hur skulle det vara om vi började med att tala om vilka krav som gäller för din skyddstillsyn?) eller tillstånd som är mer specifikt för ett visst ämne, vissa omständigheter, eller en viss handling (Om det är okej för dig så berättar jag om några strategier som andra har använt för att håll koll på blodssockret).

Tillstånd kan erhållas innan, under eller efter att övertalning används, men måste sökas tidsmässigt nära övertalningen. Om Övertalning med tillstånd åtföljs av ett explicit Söka samarbete- eller Betona autonomiyttrande ska både Övertala med tillstånd och antingen Söka samarbete- eller Betona autonomikoder ges.

Om en rådgivare har bett om tillstånd i en mer allmän bemärkelse behöver detta inte upprepas för varje yttrande eller förslag. Det finns då ett ”villkor för tillstånd” som kan sträcka sig över flera minuter. Om rådgivaren byter ämne, blir mer styrande, börjar lägga till väsentligt

innehåll (blir expert) eller börja förorda en plan utan att åter be om tillstånd kan det vara så att rådgivaren ska tilldelas koden Övertalning.

Observera att om rådgivaren ger information eller råd på ett neutralt sätt så ska koden Ge information användas istället. Om kodaren är osäker ska koden Ge information ges företräde.

Din pappa hade problem med sitt drickande så du har definitivt en förhöjd risk enligt statistiken. Men varje människa är unik. Vad tänker du om det? (Övertala med tillstånd; Söka samarbete)

För några av mina klienter har dagis visat sig vara en riktig livräddare, särskilt när livet ställer så stora krav som ditt gör just nu. Men jag vet att du har nämnt din oro kring det, så det kanske inte är något för dig oavsett det. (Övertala med tillstånd; Söka samarbete)

Jag har några idéer om hur man kan få dina barn att hjälpa till mer. Jag fick mitt eget barn att börja städa sitt rum genom att använda en stjärntabell. Han fick en stjärna för varje gång han städade sitt rum och när han hade tjänat ihop sju stjärnor fick han välja film till lördagskvällen. (Övertala)

Övergång till insulin

Din A1C-nivå har legat över 12 de tre senaste gångerna vi har kontrollerat den. I allmänhet gör det att människor löper risk för komplikationer. (Ge information)

Om vi tittar på din A1C-nivå så verkar det som att du har haft problem med att kontrollera dina blodsockernivåer, dina ansträngningar till trots. Mitt bästa råd just nu är att du går över till att injicera insulin och slutar ta medicin oralt. Men jag vet inte om det är något som du är villig att överväga. Jag vill gärna höra vad du har för tankar om det. (Övertala med tillstånd; Söka samarbete)

Rådgivaren: Jag har gått igenom dina labbresultat och jag undrar om jag får dela med mig av mina tankar om hur du skulle kunna förbättra din kontroll av dina blodsockernivåer.

Klienten: Absolut, jag är nyfiken på vad du tycker.

Rådgivaren: Om vi tittar på din A1C-nivå så verkar det som att du har haft problem med att kontrollera dina blodsockernivåer, dina ansträngningar till trots. Mitt bästa råd just nu är att du går över till att injicera insulin och slutar ta medicin oralt. Men jag vet inte om det är något som du är villig att överväga. Jag vill gärna höra vad du har för tankar om det. (Övertala med tillstånd; Söka samarbete)

Självutlämnande om eget föräldraskap

Rådgivaren: Jag har en historia om mitt eget barn som skulle kunna passa in här. Jag undrar om du skulle vara intresserad av att höra om mina erfarenheter. (Söka samarbete)

Klienten: Vad som helst som kan vara till hjälp.

Rådgivaren: Jag fick mitt eget barn att börja städa sitt rum genom att använda en stjärntabell. Han fick en stjärna för varje gång han städade sitt rum och när han hade tjänat ihop sju stjärnor fick han välja film till lördagskvällen. (Övertala med tillstånd)

Sluta röka

Rådgivaren: Jag undrar om det skulle vara okej om jag delar med mig av lite information om olika sätt att sluta röka? (Söka samarbete)

Klienten: Ja.

Rådgivaren: Jag har lyckats bra med klienter som använder nikotintuggummi. (Övertala med tillstånd)

E.4.c.1 Beslutsregel för Övertala och Övertala med tillstånd

Beslutsregel: När både Övertala OCH Övertala med tillstånd förekommer i samma yttrande ska kodaren bara använda koden Övertala med tillstånd. Detta kan leda till att meningsutbyten kommer att innehålla Övertalayttranden vilka inte kodas.

I den mån som kodaren bedömer att sådana okodade Övertalayttranden påverkar samarbetet mellan parterna negativt ska detta inverka på den övergripande skattningen av Partnerskap.

E.4.d. Frågor

Alla frågor som ställs av rådgivaren (öppna, slutna, framlockande, faktasökande, etc.) ges koden Fråga, men bara en fråga per talflöde kodas. Om en rådgivare ställer fyra olika frågor i ett talflöde räknas därför bara en av dessa. MITI 4.2.1. skiljer inte på slutna och öppna frågor. Kodare ska istället rikta sin uppmärksamhet mot frågornas karaktär och ha de övergripande skattningarna i beaktande. Ett stort antal faktasökande frågor i ett samtal *skulle* till exempel kunna resultera i en lägre övergripande skattning av Partnerskap och även minska möjligheterna till att Dämpa bibehållandetal.

E.4.e. Reflektioner

Den här kategorin är avsedd att fånga rådgivares reflektivt lyssnandeyttranden vilka utgör *svar* på klientyttranden. Reflektioner kan tillföra ny mening eller nya ämnen, men huvudsakligen fångar de in och ger tillbaka till klienter något om vad de nyss sagt. Reflektioner kan vara Enkla eller Komplexa.

E.4.e.1. Enkel reflektion

Enkla reflektioner förmedlar typiskt sett förståelse eller främjar meningsutbyten mellan klient och rådgivare. Dessa reflektioner lägger till föga eller ingen ny mening (eller betoning) till vad klienter har sagt. Enkla reflektioner kan notera mycket viktiga eller intensiva känslor hos klienten men sträcker sig inte långt bortom klientens ursprungliga uttalande. Rådgivares summeringar av ett flertal klientyttranden kan kodas som Enkla reflektioner *om* rådgivaren inte använder summeringen för att lägga till någon ytterligare synpunkt eller inriktning.

E.4.e.2. Komplex reflektion

Komplexa reflektioner lägger typiskt sett till väsentlig mening eller betoning till vad klienten har sagt. Dessa reflektioner syftar till att förmedla en djupare och mer komplex bild av vad klienten har sagt. Ibland kan rådgivaren välja att betona en specifik del av vad klienten har sagt för att förtydliga något eller för att föra konversationen i en ny riktning. Rådgivare kan göra subtila eller mycket tydliga tillägg till klientens egen utsaga eller kombinera klientyttranden i summeringar som är styrande till sin natur.

Fortkörningsböter

Klienten: Det här är hennes tredje bötesföreläggande på tre månader. Kostnaden för vår försäkring kommer att skjuta i taket. Jag skulle kunna döda henne. Inser hon inte att vi behöver pengarna till annat?

Rådgivaren: Det här gör dig rasande. (Enkel reflektion)
eller

Klinkern: Det här är sista droppen som får bägaren att rinna över för dig. (Komplex reflektion)

Sköta blodsockret

Rådgivaren: Vad har du redan fått berättat för dig om hur du kan sköta dina blodsockernivåer? (Fråga)

Klienten: Skojar du? Jag har gått kurserna, jag har tittat på videofilmerna, jag har haft sjuksköterskor på hembesök. Jag har fått alla möjliga råd om hur man blir bättre på det här, men jag gör det bara inte. Jag vet inte varför. Kanske har jag dödslängtan eller någonting?

Rådgivaren: Du känner dig ganska nedslagen över det här. (Komplex reflektion)
eller

Rådgivaren: Du vet inte varför du saboterar för dig själv. (Komplex reflektion)

Mammas självständighet

Klienten: Min mamma gör mig galen. Hon säger att hon vill fortsätta vara självständig, men hon ringer mig fyra gånger om dagen för att fråga om trivialiteter. Sedan blir hon arg när jag ger henne råd.

Rådgivaren: Det känns stressigt det här med din mamma. (Enkel reflektion)
eller

Rådgivaren: Det är jättesvårt för dig att få klart för dig vad din mamma egentligen vill. (Komplex reflektion)

eller

Rådgivaren: Är det svårt för dig att förstå vad din mamma egentligen vill? (Fråga)

eller

Rådgivaren: Vad tror du att din mamma egentligen vill? (Fråga)

Rökning

Klienten: Jag är så trött på att bli tillsagd vad jag ska göra. Ingen förstår hur svårt det här är för mig.

Rådgivaren: Känns det här helt överväldigande för dig? (Fråga)
eller

Rådgivaren: Du är arg och frustrerad. (Komplex reflektion)

eller

Rådgivaren: Det är svårt för folk runt omkring dig att förstå det där (Komplex reflektion).

BESLUTSREGEL: När en kodare inte kan avgöra om ett yttrande är en Enkel eller Komplex reflektion är utgångspunkten att det ska kodas som Enkel reflektion (gäller även summeringar).

E.4.e.3. En serie reflektioner

När en rådgivare gör en serie Enkla och Komplexa reflektioner *inom samma talflöde*, ska bara en Komplex reflektion kodas. Reflektioner följer ofta på varandra, och överdrivet uppdelande kan göra det svårt för kodare att bli reliabla, eller dölja den mening som talflödet avsåg förmedla. Om en rådgivare gör en Enkel reflektion, som följs av ett yttrande som Betonar autonomi, och därefter en Komplex reflektion, ska bara Komplex reflektion och Betona autonomi kodas.

Misslyckad diet

Klienten: Jag misslyckas hela tiden med den här dieten. Jag får det att fungera ett litet tag men sedan kommer jag på mig själv med att äta en hel kladdkaka och ointetgör de framsteg jag gjort. Vet du hur många kalorier en kladdkaka innehåller? För att inte tala om glassen som jag äter till. Jag kunde aldrig föreställa mig att det skulle vara så svårt.

Rådgivaren: Det är två steg framåt och sedan ett steg tillbaka. Den sortens framsteg tycks helt enkelt inte vara nog. Och det som är svårt är att något som känns så normalt för dig som en kladdkaka, påverkar din vikt så förfärligt. Om du vetat att det här skulle vara så svårt så kanske du inte skulle ha gett dig på att försöka gå ned i vikt. (Komplex reflektion)

Klienten: Nej, jag måste göra det här. Även om jag måste acceptera att jag aldrig mer kommer att äta en förbannad kladdkaka under resten av mitt liv så måste jag ändå sluta ta livet av mig med min övervikt.

Rådgivaren: Du vill så gärna gå ned i vikt att du till och med skulle ge upp kladdkakor om du verkligen var tvungen. (Komplex reflektion, med värdetillägg för Främjande av förändringstal)

eller

Rådgivaren: Du behöver faktiskt inte ge upp något för alltid. Forskning visar att när du försöker att avhålla dig från att äta sådant som du älskar, så gör det bara att du äter mer av det. Det bästa är att sträva efter att äta med måtta. (Övertala)

E.4.e.4. Reflektion och Fråga i följd

Ibland börjar rådgivaren med en reflektion men lägger sedan till en fråga för att kontrollera om reflektionen träffade rätt. Båda delarna ska kodas.

Klienten: Jag kan bara inte fortsätta missbruka så här.

Rådgivaren: Du är säker på att du aldrig mer vill använda heroin. Är det så? (Komplex reflektion, Fråga)

Klienten: Min chef sa att jag går på prov nu. Ingen övertid, ingen bonus. Ingenting.

Rådgivaren: Din chef sa att du inte längre får arbeta övertid på grund av den här händelsen. Vad tänker du om det? (Enkel reflektion, Fråga)

E.4.e.5. *Strukturyttranden som ser ut som Reflektioner*

Ibland ställer rådgivaren en fråga men ger före frågan information som ger en bild av sammanhanget i vilket frågan ska ses. Det fungerar i princip som ett sätt att säga: ”Kommer du ihåg den här andra grejen du sa? Nu vill jag fråga dig någonting om det.” Den här typen av strukturerande uttalanden som inträffar före frågor ska *inte* kodas som separata reflektioner. I stället ska de betraktas som strukturyttranden vilka tillhandahåller ett sammanhang som frågan ska ses i och ska därför inte kodas. Avsikten med den här regeln är att undvika att ge rådgivaren förtjänst för reflektioner när rådgivaren bara ger klienten en fingervisning om vad det handlar om.

Om rådgivaren gör en tydlig åtskillnad eller stannar upp mellan det inledande strukturerande uttalandet och frågan kan en separat reflektion kodas. För att så ska vara fallet ska klienten ha haft tillfälle att svara på något sätt innan frågan ställs.

Rådgivaren: Du beskrev hur du inte har gått tillbaka till den där butiken där du stal godis. Känns det som om du undviker den? (Fråga)

eller

Rådgivaren: Du har inte gått tillbaka till butiken där du stal godis. (Enkel reflektion)

Klienten: Precis.

Rådgivaren: Känns det som om du undviker den? (Fråga)

När kodaren fastställt att avsikten med reflektionen är att ge ett sammanhang eller en fingervisning om vad frågan handlar om ska den inte kodas.

E.4.f. Förenligt med MI

Det är viktigt att notera att exempel på bra MI-användning ofta inte får koden Förenligt med MI. Ett vanligt misstag som nya kodare (och erfarna MI-praktiker) gör är att hitta exempel på god användning av MI och försöka få dessa att ”passa in” i någon av kategorierna Förenligt med MI. Var noga med att bara använda de koder som anges här och bara när ett exempel är ett *tydligt* exempel på koden ifråga. När man är osäker eller behöver anstränga sig för att få exemplet att passa in i kategorin ska en annan kod väljas i stället. Kom ihåg att de övergripande skattningarna kan användas för att kompensera för exempel på utmärkt MI-praktik som inte passar in i någon av beteendefrekvensräkningskategorierna.

**Till skillnad från tidigare versioner av MITI, så kodas och räknas nu varje underkategori av Förenligt med MI separat.

E.4.f.1 *Vad händer om ett yttrande passar in på mer än en kategori av Förenligt med MI?*

”Trumf” (ursprung 1580-talet)

verb: Att överträffa eller slå

substantiv: Spela kort med en omgång som rankas över de andra

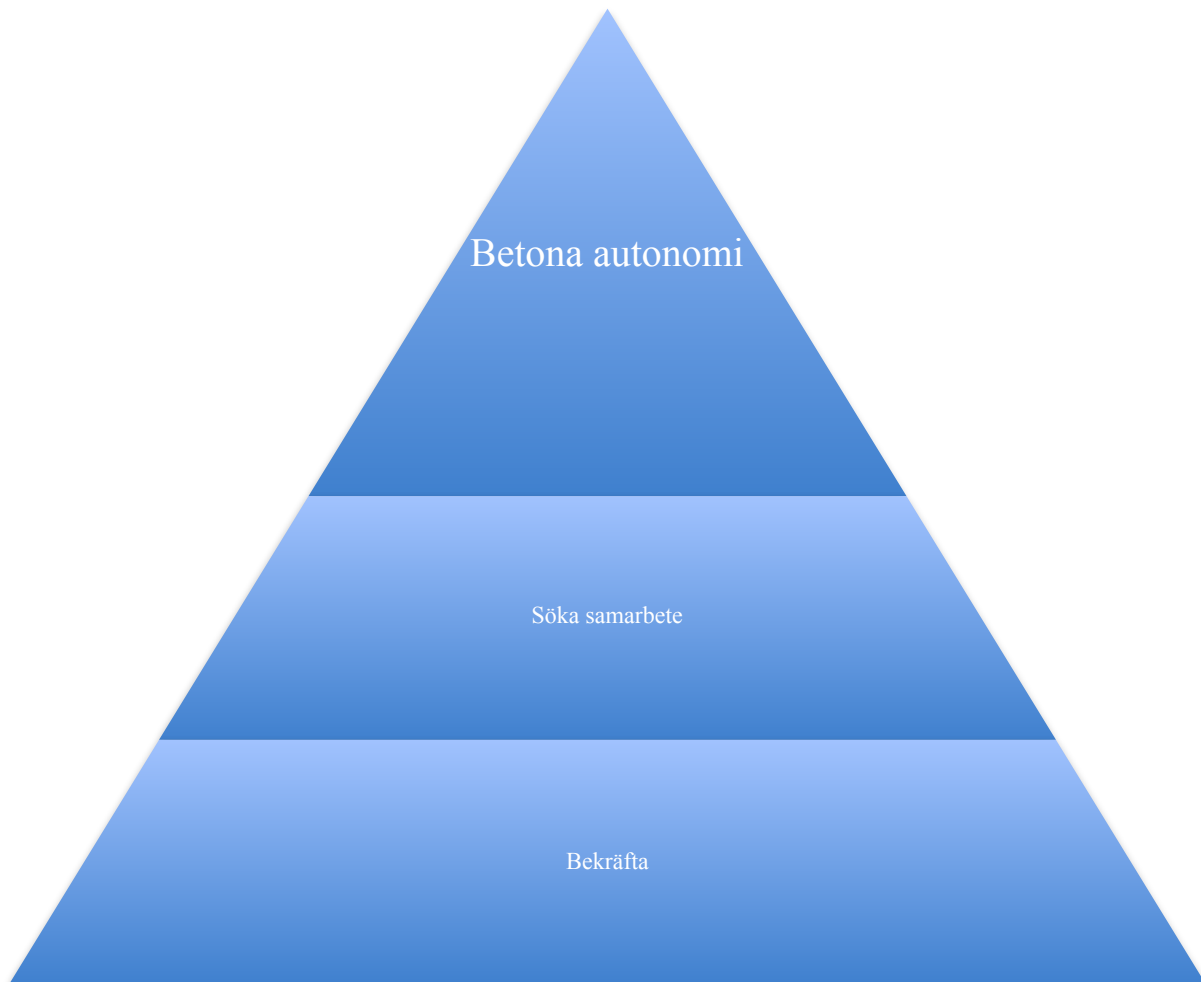
För det mesta kommer kodare att vara säkra på hur Förenligt med MI-yttranden ska klassificeras. Ibland kommer dock kodare att stöta på enstaka yttranden som passar in i mer än en Förenligt med MI-kategori. På samma sätt som är fallet ifråga om alla andra beteendefrekvenskategorier i MITI, avgör man osäkerhet om hur Förenligt med MI-yttranden ska kategoriseras med hjälp av beslutsregler. Dessa kallas ibland för trumfregler, eftersom de talar om för kodaren vilka koder som är dominanta i valet mellan olika koder.

Följande hierarki ska användas för att avgöra vilken av Förenligt med MI-koderna som ska användas (se figur 1). Om kodaren är osäker på vilken kod som är mest lämplig ska den kod som befinner sig längre ned i pyramiden användas (d.v.s. den ska utgöra utgångspunkten).

Om kodaren exempelvis är osäker på huruvida koden Betona autonomi eller Söka samarbete ska användas, ska yttrandet kodas som Söka samarbete. När kodaren är osäker ska utgångspunkten vara att de koder som befinner sig längre ned i pyramiden ska användas. Den kod som befinner sig högst upp i pyramiden ska kodaren vara relativt säker på att yttrandet är ett sant exempel på yttranden som faller inom den kategorin. När kodaren har en lägre grad av säkerhet ska kodaren utgå från de lägre kategorierna.

Avsikten med rangordningen som illustreras i pyramiden är att förhindra att de beteendekoder som har stor betydelse i MI från att delas ut för lättvindigt av kodare. Bekräfta är exempelvis ett beteende som kräver relativt lite av rådgivaren, medan det är mycket mer av en utmaning att Betona autonomi och detta beteende också är av större teoretiskt intresse. Ribban har därför avsiktligt satts högre för koden Betona autonomi.

Figur 1. Beslutsregel för Förenligt med MI-koder

E.4.f.1.a. Vad händer om kodaren är osäker på om koden Förenligt med MI eller någon annan kod (som Fråga eller Reflektion) ska användas?

Om kodaren är osäker ska Förenligt med MI-koderna *inte* användas. Om ett yttrande skulle kunna kodalas antingen som Förenligt med MI eller någon annan beteendekod ska Förenligt med MI endast användas om det framstår klart och tydligt att det faller inom den kategorin. När kodaren är osäker ska andra koder användas.

E.4.f.2. Bekräfta

Bekräftayttrande är behandlaryttranden som framhäver något positivt hos klienten. För att klassificeras som Bekräfta ska yttrandet handla om klientens styrkor, ansträngningar, avsikter eller värde. Yttrandet måste uttalas på ett sätt som är äkta och spegla någonting verkligt hos klienten. Det är inte nödvändigt att det relaterar till förändringsmålet och det kan också spegla en uppskattande ”värdering” av klienten för ett speciellt drag, beteende, prestation, färdighet eller styrka. Bekräftayttranden är ofta Komplexa reflektioner och när så är fallet ska koden Bekräfta ges företräde.

Bekräfta-koden ska inte ges automatiskt när rådgivaren bifaller eller instämmer med klienten, kommer med ”hejarop”, eller ger icke-specifikt beröm till klienten. För att kodas som Bekräfta måste yttranden vara tydligt kopplade till klientbeteenden eller specifika karakteristika hos klienten. Yttrandet måste förefalla äkta och inte vara samtalsunderlättande.

**Observera att den här definitionen av Bekräfta är mer stringent än både den som används i *Motivational Interviewing* (Miller & Rollnick, 2013) och den som använts i tidigare versioner av MITI. Mer specifikt kodas inte längre stödjande uttalanden (”Det är alltid svårt när man sätter igång”) i MITI.

Om kodaren är osäker på huruvida ett yttrande är tillräckligt specifikt eller starkt för att förtjäna koden Bekräfta, *ska den inte användas*.

Du hade en massa bra idéer om hur du kan minska ditt drickande. Bra jobb med brainstormingen idag. (Bekräfta)

Det är viktigt för dig att vara en bra förälder, precis som dina föräldrar var för dig. (Bekräfta)

Jag är verkligen stolt över dig. (kodas inte; inte specifikt)

Du har lyckats undvika sötsaker under hela semestern och du är stolt över din prestation. Det har lönat sig! (Bekräfta; övertrumfar Reflektion)

Du är en person som tar dina förpliktelser på stort allvar och som vill göra det rätta. (Bekräfta)

Problem med att hitta parkering och allt regn har inte gjort det lätt att komma hit. Jag uppskattar att du fortsätter att komma hit. (Bekräfta)

Jag vet att det är jättesvårt att sluta röka. (kodas inte; stödjande)

Det gjorde du bra! (kodas inte)

Bra gjort! (kodas inte)

Du har jobbat så hårt för att vara en bra förälder. Jag är så imponerad över din vilja att hänga kvar till och med när det blir riktigt tufft! (Bekräfta)

Du känner dig ganska nedslagen över snabbmaten. Du hade hoppats på att lyckas undvika snabbmat helt och hållet de två senaste veckorna. Det som slår mig är dock att även om du åt snabbmat två gånger under veckorna så är det avsevärt mindre än när du åt det varenda dag. Det verkar vara en stor förändring! (Bekräfta)

E.4.f.2.a. Tregångersregeln för Bekräfta

Rådgivare kan överanvända uttalanden som ”bra” (eller ”häftigt”, ”underbart”, eller ”fantastiskt”) genom att upprepa dem många gånger under samtalet. Generellt sett kan sådana yttranden vara trovärdiga och därför kodas som Bekräfta de två eller tre första gångerna, om kodaren är säker på att yttrandet klart faller inom kategorin Bekräfta. Därefter ska de generellt sett inte kodas.

E.4.f.3. Söka samarbete

Söka Samarbetekoden används när en rådgivare gör uttryckliga försök till maktdelning eller bekräftar att klienten besitter expertis. Det kan till exempel vara när rådgivaren på ett uppriktigt sätt söker komma överens med klienten om uppgifter, mål, eller om samtalets inriktning. Koden Söka samarbete kan också användas när rådgivaren frågar klienten vad denna anser om information som klienten fått. När rådgivaren frågar om tillstånd att ge information eller råd ska detta generellt sett kodas som Söka samarbete.

När en rådgivare frågar vad klienten har kunskap om eller redan känner till om ett visst ämne kodas detta som en Fråga, och inte som Söka samarbete.

Jag har lite information om hur du kan minska din risk för tjocktarmscancer och jag undrar om jag kan få diskutera det med dig. (Söka samarbete)

Vad har du redan fått berättat för dig om att dricka alkohol under graviditeten? (Fråga)

Skulle det vara okej om vi ägnade en stund åt att prata om vilka riktlinjer som gäller för alkoholkonsumtion under graviditeten. (Söka samarbete)

Det här kanske inte är något för dig men några av mina klienter har lyckats bra med att komma ihåg att kontrollera blodsockret två timmar efter lunch genom att sätta larmet på sina armbandsklockor. (Söka samarbete, överväg Övertala med Tillstånd)

Hur kan jag vara till hjälp med det här? (Söka samarbete)

Skulle det vara okej om vi ägnade en liten stund åt att tala om rökning? Jag vet att det inte var det du kom hit för att tala om. (Söka samarbete)

Jag har resultaten av utvärderingen. Är du intresserad av att gå igenom dem? (Söka samarbete)

E.4.f.3.a Observera: Information som ges enligt modellen Utforska-Erbjuda-Utforska (UEU) kan vara exempel på Söka samarbete, men *behöver inte* vara det. Vart och ett av yttrandena kodas generellt sett separat.

Utforska-Erbjuda-Utforska utan Söka samarbete

Rådgivaren: Vad vet du redan om att dricka under graviditeten? (Fråga)

Klienten: Jag vet att det är bättre att jag inte dricker.

Rådgivaren: Ja, man rekommenderar att kvinnor ska avstå från alkohol under graviditeten. (Ge information)

Utforska-Erbjuda-Utforska med Söka samarbete

Rådgivaren: Vad vet du redan om att dricka under graviditeten? (Fråga)

Klienten: Jag vet att det är bättre att jag inte dricker.

Rådgivaren: Hur ser du på den här informationen för dig? Hur passar det in på hur du ser på alkohol? (Söka samarbete)

I motsats till:

Rådgivaren: Vad vet du redan om olika sätt att sluta röka? (Fråga)

Klienten: Jag vet att plåster ska vara det mest effektiva. Hur länge kan jag använda det? Är det meningen att man bara ska använda det i en vecka eller två?

Rådgivaren: Plåster är ett sätt att sluta röka på. Det är en effektiv metod och det används i typfallet i fyra till sex månader. (Ge information)

E.4.f.4. Betona Autonomi

Betona Autonomiyttranden fokuserar tydligt på klientens ansvar för beslut och handlingar som gäller förändring. De framhäver klientens känsla av kontroll, valfrihet, personliga autonomi, eller förmåga eller skyldighet att ta beslut angående sin ståndpunkt och sina handlingar. Det är *inte* yttranden som särskilt betonar klientens tilltro till sin egen förmåga, självförtroende, eller tilltro till förmåga att kunna genomföra en viss handling.

Ja, du har rätt. Ingen kan tvinga dig att sluta dricka. (Betona autonomi)

Du är den som känner dig själv bäst. Vad tycker du borde finnas i den här behandlingsplanen? (Betona autonomi)

Det är helt upp till dig hur många frukter och grönsaker du väljer att äta per dag. (Betona autonomi)

Det här handlar om ditt liv och din väg. Du är den enda som kan bestämma i vilken riktning du vill gå. Hur tror du att du vill gå vidare härifrån gällande din motion? (Betona autonomi)

Du befinner dig i en besvärlig knipa. Att sitta i fängelse gör att du känner att du inte har någon kontroll över ditt liv. Och du har blivit ombedd att överväga att gå in i ett behandlingsprogram som skulle kunna ge dig lite av kontrollen tillbaka om du bestämmer dig för det. Just nu är du osäker på vad du ska välja. (Betona autonomi)

Du ser det här både som en möjlighet och som en utmaning. Du väger alternativen mot varandra och funderar på vad som skulle fungera bäst för dig. (Betona autonomi)

Sluta dricka

Klienten: Jag är ganska säker på att jag kan sluta dricka helt.

Rådgivaren: Du känner dig säker på att du kan sluta dricka eftersom du har gjort det förut. (Reflektion; adderat värde för Främjande av förändringstal)

Rådgivaren: Du står inför ett val och du är ganska säker på vilken väg du vill ta. (Betona autonomi)

Rådgivaren: Du är ganska säker på vilken väg du vill ta (Reflektion; adderat värde för Främjande av förändringstal)

Rådgivaren: Du är beredd att sluta. (Reflektion; adderat värde för Främjande av förändringstal)

Kontrollera blodsockernivåer

Klienten: Jag är inte beredd att kolla mitt blodsocker varje dag, men jag skulle kunna göra det en gång i veckan eller så.

Rådgivaren: I slutändan är det helt upp till dig hur ofta du kollar ditt blodsocker. (Betona autonomi)

Rådgivaren: En förändring du kan tänka dig är att kolla varje vecka. (Enkel reflektion; adderat värde för Främjande av förändringstal)

Rådgivaren: Det är verkligen svårt att få till det där testet varje dag (Komplex reflektion; reducerat värde för Dämpa bibehållandetal)

HIV-test

Klienten: Förra veckan pratade jag med sjuksköterskan om ett test man kan göra hemma. Hon sa att jag kunde köpa ett på apoteket och få svar på en gång.

Rådgivaren: Du har redan tagit några steg för att ta reda på det du behöver veta. (Reflektion; adderat värde för Främjande av förändringstal)

Rådgivaren: Nu måste du fatta beslut om vad som är det bästa alternativet för dig. (Betona autonomi)

Rådgivaren: Du är kluven inför att få reda på det här. (Komplex reflektion)

Rådgivaren: Jag har lite information om test som man kan göra hemma. Jag undrar om jag skulle kunna få dela med mig av den till dig. (Söka samarbete)

Rådgivaren: Hurra! Du har nått ditt mål! (Bekräfta)

Rådgivaren: Du har det som behövs för att klara det här. (Bekräfta)

E.4.g. Oförenligt med MI

Det finns bara två koder inom den här kategorin: Övertala och Konfrontera.

E.4.g.1. Övertala (se avsnitt E.4.b)

E.4.g.2 Konfrontera

Den här koden används när rådgivaren konfronterar klienten genom att direkt och otvetydigt redovisa en avvikande uppfattning, argumentera, rätta, skambelägga, beskylla, kritisera, etikettera, varna, moralisera, förlöjliga eller ifrågasätta klientens uppriktighet. Den här typen av interaktioner speglar en ojämlig maktfördelning, åtföljd av ogillande och negativitet. Här inräknas också tillfällen när rådgivaren använder en Fråga eller till och med en Reflektion, men tonfallet tydligt visar att det är fråga om en konfrontation.

Upprepande negativ information som klienten själv avslöjat eller som klienten redan vet om kan antingen vara Konfrontera eller Reflektion. De flesta Konfronterayttranden kan kategoriseras rätt genom att lyssna uppmärksamt på tonfallet och sammanhanget.

Beslutsregel: I de relativt sällsynta fall där kodaren är osäker på om ett yttrande ska kodas som Konfrontera eller Reflektion, *ska yttrandet inte kodas*.

Du tog Antabus men du drack i alla fall? (Konfrontation)

Tycker du att man ska behandla människor man älskar på det där sättet? (Konfrontera)

Ja, du är en alkoholist. Du kanske inte tycker det, men det är du. (Konfrontera)

Vänta ett tag. Det står här att ditt A1C är 12. Jag är ledsen men det kan inte stämma att du har kontrollerat ditt intag av kolhydrater på det sätt som du säger när det här värdet är så högt. (Konfrontera)

Tänk på dina barn, för guds skull. (Konfrontera)

Du bekymrar dig inte ett dugg över ditt drickande? (Konfrontera; koden Fråga tilldelas inte eftersom koden Konfrontera övertrumfar koden Fråga)

De flesta människor som dricker så mycket som du gör kan aldrig dricka normalt igen. (Konfrontera)

Jag har en farhåga beträffande din plan att dricka måttligt och jag undrar om jag skulle kunna få berätta om den för dig. (Söka samarbete)

Att lära ditt barn att lyda med hjälp av straff är en riskabel väg. Det kan verka rätt till en början men sedan leder en sak till en annan. (Konfrontera)

Kom ihåg att du sa att din kolesterolnivå var livshotande. Om du inte kan få kontroll på din kosthållning så riskerar du en stroke eller en hjärtattack. (Konfrontera)

Ja, barn som inte övervakas noggrant av sina föräldrar löper högre risk för drogmissbruk. Jag undrar vad du tänker om ditt eget föräldraskap i det avseendet. (Antagligen Konfrontera – lyssna på tonfall)

Om du väljer att fortsätta att dricka så finns det ingenting vi kan göra för att hjälpa dig. (Antagligen Konfrontera – lyssna på tonfall)

När rådgivare använder Konfrontera-yttranden för att förstärka en styrka eller god egenskap hos klienten, eller en positiv bedrift, ska man överväga att koda detta som Bekräfta. Det är inte obligatoriskt att koda yttranden som Konfrontera när det är uppenbart att rådgivaren försöker att bekräfta eller stödja klienten.

Förskräcklig mamma

Klienten: Jag är en förskräcklig mamma.

Rådgivaren: Nej, det är du *inte*. Du har en del problem, men du är fortfarande en bra mamma. (Bekräfta)

Förbättring av kolesterolvärde

Klienten: Jag har gjort framsteg den här månaden. Jag åt åtminstone tre portioner med frukt och grönsaker varje dag.

Rådgivaren: Ja, men ditt kolesterolvärde är fortfarande alldeles för högt. (Konfrontera)

eller

Rådgivaren: Du har gjort flera verkliga framsteg ifråga om dina kostvanor. Hur tänker du kring det med avseende på dina långsiktiga hälsomål? (Bekräfta; Söka samarbete)

E.4.g.3. Beslutsregel för Oförenligt med MI

Övertala och Konfrontera överlappar ibland och kan passa in i mer än en kategori. När detta händer ska följande hierarki användas (se figur 2):

Figur 2: Beslutsregel för Oförenligt med MI

F. YTTRANDEN SOM INTE KODAS I MITI

MITI är inte ett uttömmande kodningssystem eftersom vissa yttranden kanske inte får en beteendekod.

Exempel på yttranden som inte kodas i MITI:

Strukturyttranden:	”Nu ska vi tala om formulären från förra veckan.”
Hälsningar:	”Hej Lasse. Tack för att du kom hit idag.”

Samtalsunderlättande yttranden:	”Okay, bra.”
Tidigare mötens innehåll:	”Förra veckan nämnde du att du var riktigt trött.”
Oavslutade tankar	”Du nämnde...” (klienten avbryter)
Material vid sidan av ämnet	”Det är lite kyligt här inne.”

G. VÄLJA LÄNGD OCH TYP AV KODNINGSAVSNITT

Under det att MITI utvecklades användes 20-minutersavsnitt av psykoterapeutiska samtal. Det kan vara möjligt att använda MITI för kodning av längre samtalsavsnitt (till exempel hela samtal). Vi vill bara utfärda en varning för att våra egna försök att öka längden av kodningsavsnittet var förenat med 1) svårigheter för kodare att bibehålla sin koncentration, (2) svårighet att göra övergripande skattningar på basis av en större datamängd, och (3) logistiska svårigheter gällande att kunna arbeta ostört längre perioder i en stressig miljö.

Likaså har vår ursprungsdata samlats från ljudinspelningar snarare än video. MITI kan användas för att koda videoinspelningar, men ska inte ändras för att kunna samla in visuell information.

H. SAMMANFATTANDE POÄNG

Eftersom viktiga mått på hur MI fungerar inte helt och hållet kan fångas genom beteendefrekvensräkning har vi funnit att många kodningstillämpningar vinner på att presentera sammanfattande poäng som beräknas på basis av frekvensen av beteendekoder, snarare än att de individuella frekvenserna presenteras. Förhållandet mellan Reflektioner och Frågor ger till exempel ett koncist mått på en viktig process i MI. Nedan ges en icke-uttömmande lista på sammanfattande poäng som kan tjäna som utfallsmått för att avgöra kompetens i MI, och formler för att beräkna dem.

- Övergripande poäng Tekniska komponenten
= (Främja förändringstal + Dämpa bibehållandetal) / 2
- Övergripande poäng Relationskomponenten
= (Partnerskap + Empati) / 2
- (% Komplexa reflektioner)
= Komplexa reflektioner / (Enkla reflektioner + Komplexa reflektioner)
- Förhållandet mellan Frågor och reflektioner
= Totala antalet reflektioner / (Totala antalet Frågor)
- Totalt Förenligt med MI
= Söka samarbete + Bekräfta + Betona autonomi
- Totalt Oförenligt med MI
= Konfrontera + Övertala

Observera att dessa formler kommer att ge sammanfattande poäng som inte är jämförbara med tidigare versioner av MITI.

I. GRÄNSVÄRDEN FÖR RÅDGIVARES BASKOMPETENS OCH SKICKLIGHET

Nedan återfinns rekommenderade gränsvärden för rådgivares grundkompetens och skicklighet enligt MITI. Notera att dessa värden baseras på *expertåsikter* och att det för närvarande saknas stöd i form av normer eller annan validitetsdata. Till dess att sådana data finns tillgängliga ska gränsvärdena användas i kombination med andra data för att göra en bedömning av rådgivares baskompetens och skicklighet i att utföra MI.

	Grundkompetens	Skicklig
Relationskomponent	3,5	4
Teknisk komponent	3	4
% Komplexa reflektioner	40%	50%
Reflektioner/Frågor	1:1	2:1
Totalt Förenligt med MI	-	-
Totalt Oförenligt med MI	-	-

Lista på MI-koder

ÖVERGRIPANDE SKATTNINGAR

Främja förändringstal	(FF)
Dämpa bibehållandet	(DB)
Partnerskap	(P)
Empati	(E)

FREKVENSRÄKNINGAR AV BETEENDEN

Ge information	(GI)
Övertala	(Ö)
Övertala med tillstånd	(ÖT)
Fråga	(F)
Enkel reflektion	(ER)
Komplex reflektion	(KR)
Bekräfta	(B)
Söka samarbete	(SS)
Betona autonomi	(BA)
Konfrontera	(K)

Appendix A:**Frågan om huruvida MITI är tillämplig för just din intervention**

MI kan ofta användas för att ta itu med mer generella förändringar i livet och situationer som inte innefattar ett specifikt förändringsmål, men MITI är av begränsat värde vid den här typen av interventioner. Ifråga om förändringar som är av mer abstrakt natur är det svårt för kodare att reliabelt bedöma klientens tal om förändring och – än viktigare – huruvida rådgivaren lockar fram och svarar på det på ett lämpligt sätt.

När det viktiga framlockande elementet av MI inte återfinns är MITI ett kraftlöst verktyg för att bedöma en rådgivares MI-färdighet. Rådgivaren kan också få låga skattningar inom ett antal viktiga områden, även om rådgivarens sätt att välja att inte påverka klienters tal i en specifik riktning är lämpligt. På samma sätt kan rådgivare som helt och hållet fokuserar på engagerande- eller fokuserandeprocessen få låga skattningar i MITI, eftersom locka fram-elementet i MI då inte finns med. MITI passar bäst för att bedöma samtal där rådgivaren avser att använda hela uppsättningen av MI-färdigheter.

MITI är av begränsat värde i följande situationer:

- Förändringsmålet kan inte specificeras i beteendetermer (att ta beslut, till exempel)
- Rådgivaren vill inte påverka klienten i någon viss riktning (jämvikt/equipoise)
- Rådgivaren använder avsiktligt endast engagerande och fokuserande färdigheter

J.1. Vad händer om det finns fler än ett förändringsmål?

Det händer ibland att interventioner har mer än ett förändringsmål (till exempel (1) ta medicin enligt föreskrift, och (2) hitta en bostad). Så länge som båda förändringsmålen tar sig uttryck i beteenden från klientens sida (snarare än inre skeenden) kan MITI användas.

J.2. Exempel på olämpliga förändringsmål för MITI-kodning

J.2.a. "Ta ett Beslut"; Förändringsmål utan tydligt förändringstal

Om förändringsmålet är "att ta ett beslut" är förändringstalet inte sådant som rör fördelar med de olika möjliga besluten, som när en *önskvärd* förändring utgör förändringsmålet, utan i stället tal som relaterar till beslutet självt (till exempel, fördelar med att ta ett beslut). När förändringsmålet är att sluta röka skulle följande uttalanden utgöra förändringstal:

- "Jag behöver sluta röka"
- "Om jag inte slutar kommer jag att få cancer"
- "Jag skulle ha så mycket mer pengar"
- "Jag vill vara ett bra exempel för mina barn"

Om förändringsmålet är "*fatta ett beslut om rökning*" är inget av ovanstående uttalanden att betrakta som förändringstal. I stället skulle följande uttalanden vara det:

- "Jag måste ta ett beslut"
- "Om jag inte tar ett beslut så kommer jag bara att fortsätta så här"
- "Att avgöra det här skulle vara en sådan lättnad"
- "Jag hatar att vara så här velig"

Även om det är teoretiskt möjligt att koda förändringstal ifråga om att ta ett beslut, så är det en komplex uppgift som inte har utvärderats psykometriskt, och vi har valt att inte inkludera det i MITI 4.2.1.

J.2.b. "Bli en bättre person": Ett förändringsmål som inte är ett beteende

Om förändringsmålet inte är ett beteende är det svårt att definiera förändringstal. Skulle exempelvis följande uttalanden kvalificera sig som förändringstal om klientens mål är "att bli en bättre person"?

"Jag måste uttrycka min ilska mer öppet"

"Om jag vill ha fler vänner måste jag tänka på vad andra vill och inte bara på mig själv"

"Jag vill motionera oftare och äta mindre"

"Jag kan göra det där nu utan att känna minsta skuld"

"Jag ska se till att mina chakras (energipunkter) hamnar i en bättre balans"

Huruvida vart och ett av dessa exempel är förändringstal eller inte beror helt och hållet på det kliniska sammanhanget (och hur rådgivaren ser på det). Målet att motionera mer och äta mindre kan till exempel vara lämpligt för personer som i ett primärvårdssammanhang just fått reda på att deras BMI är över 25, men inte för en klient som har anorexia. Det kan också vara så att inget av dessa uttalanden passar in på målet att bli en bättre person. Poängen är att kodare inte på ett tillförlitligt sätt kan urskilja vad som är förändringstal i sådana här situationer, och att interbedömarreliabilitet därför inte kan uppnås. Av den anledningen ska ett förändringsmål specificeras i förväg när MITI 4.2.1 används (i likhet med tidigare versioner).

J.3. Och om jag bara vill utvärdera engagerande- och fokuserandeaspekterna i ett samtal?

Även om avsikten med ett samtal inte är att locka fram förändringstal, så kan några av MITI-variablerna ändå vara användbara när det gäller att bedöma rådgivarens grundläggande färdigheter som rådgivare. Övergripande skattningar för Partnerskap och Empati – liksom beteendefrekvensräkningar av Frågor, Reflektioner, Förenligt med MI och Oförenligt med MI – ger alla användbar information om icke-styrande samtalsmetoder. De kan användas och tillämpas förutsatt att korrekt referens anges.

Appendix B: Vanliga frågor

1. Vad händer om mitt samtal är mindre än 20 minuter långt?

Övergripande skattningar kan vara svårare att göra i samtal som är kortare än 10 minuter. I extremt korta samtal (2-5 minuter) kan det vara bästa att bara göra beteendefrekvensräkningarna.

2. Hur fångas MI-anda i MITI 4.2.1?

MI-anda mäts inte längre i MITI 4.2.1. Viktiga aspekter av MI-andan som Partnerskap och framlockande av klientens motiv för att förändra sig mäts fortfarande i MITI 4.2.1.

3. Vad händer med den sammanfattande poängen för procent Förenligt och procent Oförenligt med MI?

I tidigare versioner av MITI beräknades procent Förenligt med MI och procent Oförenligt med MI: Procent Förenligt med MI = Förenligt med MI/(Förenligt med MI + Oförenligt med MI), och Procent Oförenligt = Oförenligt med MI/(Förenligt med MI + Oförenligt med MI). Dessa procentvärden gav inte särskilt användbar information, särskilt inte i samtal där det inte fanns några Förenligt med MI eller Oförenligt med MI-yttranden. Procentvärdena var missvisande, gav inte särskilt användbar information och uteslöts därför i MITI 4.2.1.

4. Vilka är gränsvärdena för MITI 4.2.1?

Det är inte lika enkelt att bestämma gränsvärden för MITI 4.2.1. som det varit i föregående versioner. På sätt och vis beror detta på att vår förståelse av MI-användning är mer komplex än den tidigare varit, så att bestämma vad som är ”lämpligt” kan utgöra en utmaning. Dessutom har nästan alla skattningar ändrats i den nya versionen, vilket betyder att de inte kan jämföras med tidigare versioner. Slutligen saknar vi empiriska data för att utfärda rekommendationer ifråga om flera skattningar, även om vi hoppas att sådana data kommer att vara tillgängliga inom en snar framtid.

Observera följande saker:

I MITI 4.2.1 är de rekommenderade gränsvärdena för Relationskomponenten högre än för den Tekniska komponenten, både ifråga om nivån för ”Baskompetens” och ”Skicklig”. Det speglar den rådande teoretiska modellen för MI, vilken betonar de engagerande, relationsmässiga färdigheterna som en nödvändig grund för de framlockande, tekniska färdigheterna.

Vi har dragit slutsatsen att det finns ett tillräckligt empiriskt underlag för att behålla gränsvärdena för Komplexa reflektioner och, framförallt, proportionen mellan Frågor och Reflektioner, så dessa har därför behållits.

Rekommendationer för Förenligt med MI och Oförenligt med MI har med avsikt utelämnats eftersom vi ännu inte har någon data som kan utgöra underlag för att göra sådana rekommendationer. Vi skulle vilja se att alla MITI 4.2.1-skattningar redovisas när dessa används för att dokumentera behandlingsintegritet i kliniska studier. Om dessa kopplas till utfallsdata kan detta möjliggöra tillförlitliga rekommendationer ifråga om gränsvärden för Förenligt respektive Oförenligt med MI inom relativt kort tid.

5. Vad händer om jag rent tekniskt sett borde tilldela koden Övertala med tillstånd, men tillståndet inte verkar äkta, eller informationen som ges snarare verkar vara Övertala?

De övergripande skattningarna, framförallt Partnerskap kan påverkas av hur rådgivaren ger information, frågar om tillstånd, eller ger förslag eller kommer med åsikter. Följande situationer kan berättiga till lägre övergripande skattning av Partnerskap, även när beteendekoden Övertala med tillstånd tilldelats.

1. Rådgivaren frågar om tillstånd för praktiskt taget varje kommentar.
2. Rådgivarens ton är slentrianmässig eller hycklande.
3. Rådgivaren ger inte klienten utrymme att svara på frågan om tillstånd innan information ges.
4. Rådgivaren överskrider tillståndets gränser (ber exempelvis om att få informera om drickande och ger sedan information om detta men fortsätter också att ge ytterligare information på andra livsstils- och beteendedområden).
5. Rådgivaren frågar om och får tillstånd att ge information om ett allmänt ämne och fortsätter sedan genom att "lasta på" alldeles för mycket information (vilken kan fortsätta i flera minuter).

6. Om det inte finns bibehållandetal i en session, hur ska skalan Dämpa bibehållandetal kodas?

Vi kan inte veta varför det inte finns bibehållandetal under sessionen. Det kan vara obefintligt för att klienten verkligen inte hade något att erbjuda ELLER är det obefintligt därför att rådgivaren var skicklig i att inte locka fram det. Kodare är inte ombedda att gissa om det.

En högre skattning av Dämpa Bibehållandetal kan ges även i fullständig frånvaro av bibehållandetal. Det är i huvudsak rådgivaren som tillskrivs förtjänsten av "fördelen av tvivel" när bibehållandetal inte uppträder, vilket tillfällighetsvis kan resultera i tveksamt höga skattningar av Dämpa bibehållandetal. Det är ett inslag av osäkerhet i Dämpa Bibehållandetalskattningen som är acceptabel. Dämpa Bibehållandetalskattningen *borde* sänkas när bibehållandetal är lite förekommande men rådgivaren bemöter det olämpligt när det förekommer.

7. Vad händer när rådgivaren bemöter bibehållandetal genom att göra reflektioner eller uppmärksammar det för att förmedla empati eller bygga upp samarbete? Exempelvis är de första 12 bemötandena i videon om the Rounder bekräftande bibehållandetal, vilket då ökar. Hur kan den rådgivaren få en LÅG poäng på DB?

Det är ofta en avvägning mellan relationella och tekniska element i MI. En rådgivare som försöker dämpa bibehållandetal utan att bygga upp samarbete misslyckas ofta.

Roundersessionen visar flera utmärkta exempel på Dämpa Bibehållandetal senare i sessionen, när väl samarbete har etablerats. Det är sessionen i sin helhet som reflekteras i den övergripande skattningen och *kodaren ska beakta förloppet och styrkan i klientens språk när skattningen görs.*

8. Hur ska DB skattas i en beslutsbalansövning?

I en verklig beslutsbalans undersöks båda sidorna i förändringsekvationen lika mycket. Det förekommer inga försök att dämpa bibehållandetal utan snarare att fullt ut dra fram det. När så är fallet ska låga skattningar av DB sättas under antagande av att de inte räddas senare under samtalet.

9. Kan koden Söka samarbete sättas genom att endast fråga klienten vad de tänker om information som givits t.ex. vid återkoppling av en kartläggning eller i samband med U-E-U?

Söka samarbetekoden kan sättas varje gång kodaren känner att klienten gör en genuin ansträngning att samarbeta eller dela makten med klienten. Söka samarbetekoden ska undanhållas om kodaren inte varseblir en sådan ansträngning t.ex. om rådgivaren endast kollar om klienten förstår utan att uttryckligen försöka dela makt. Retoriska, utantillärda eller konstlade frågor till klienten ("Vad tycker du om det?") ska nödvändigtvis inte ges Söka samarbetekoden. Kodare ombeds skjuta upp Söka samarbetekoden om de inte kan bestämma om den är förtjänad.

Inspelning: _____ Kodare: _____ Datum: _____

Förändringsmål: _____

Övergripande skattningar

Tekniska komponenter					
Främja förändringstal	1	2	3	4	5
Dämpa bibehållandet	1	2	3	4	5
Relationskomponenter					
Partnerskap	1	2	3	4	5
Empati	1	2	3	4	5

Frekvensräkningar av beteenden		Totalt
Ge information		
Övertala		
Övertala med tillstånd		
Fråga		
Enkel reflektion		
Komplex reflektion		
Bekräfta		

Söka samarbete		
Betona autonomi		
Konfrontera		

Starttid och första mening: _____

Sluttid och sista mening: _____